

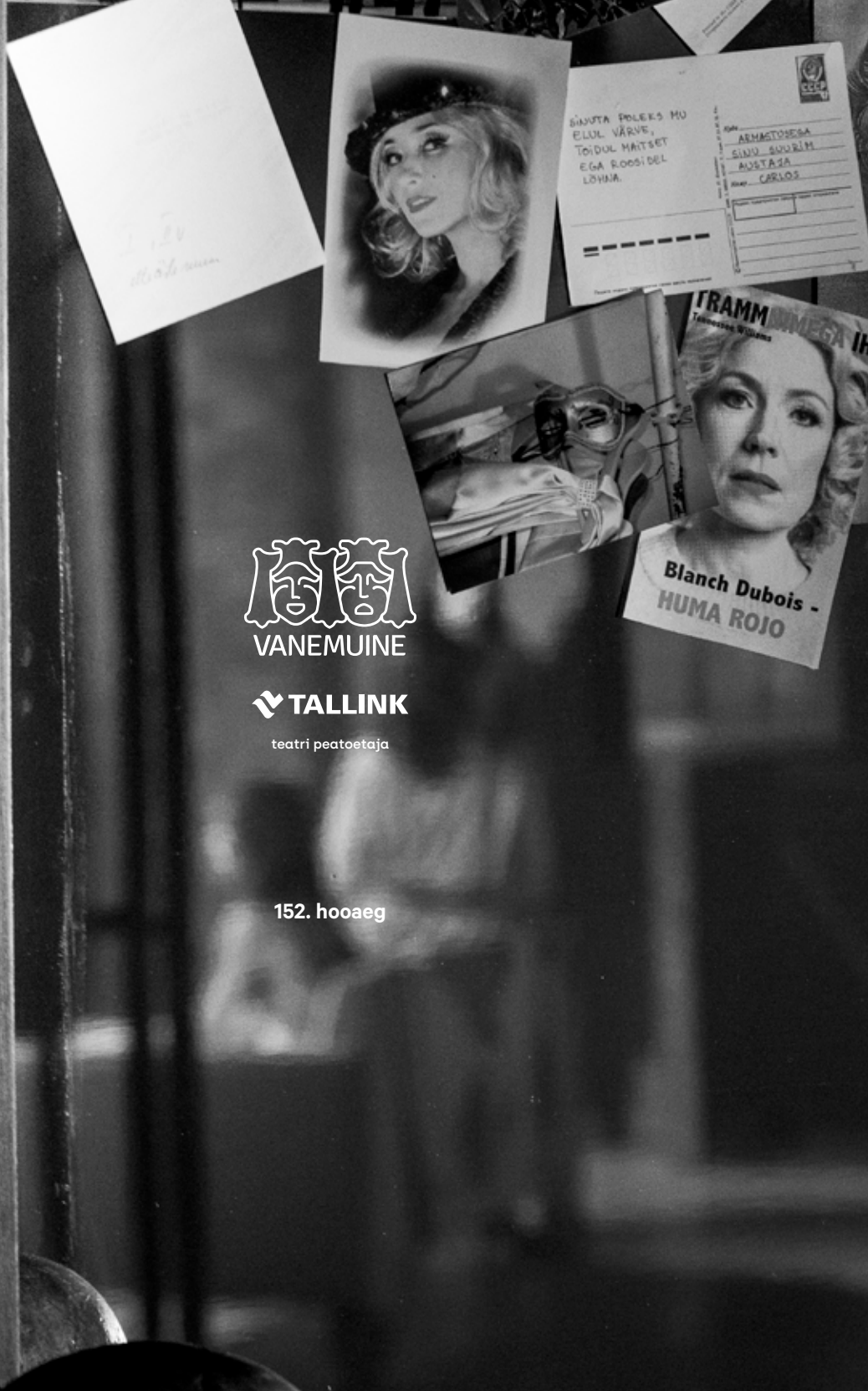
A woman with long brown hair is shown from the chest up, wearing a red shirt with a white polka-dot pattern. Her face is painted with thick, vibrant colors: yellow on her forehead and cheeks, blue on her nose and around her eyes, and green on her chin and jawline. She has a wide, open-mouthed smile, showing her teeth, and her hands are raised behind her head, framing her face. The background is solid black.

Kõik minu emast

teatri peatoetaja

152. hooaeg

Kõik minu emast

TODO SOBRE MI MADRE

**SAMUEL ADAMSONI LAVAVERSIOON PEDRO ALMODÓVARI FILMISTSENAARIUMIST
„ALL ABOUT MY MOTHER“**

TÕLKIJA MARTIN ALGUS

LAVASTAJA AIN MÄEOTS

KUNSTNIK IIR HERMELIIN

VALGUSKUNSTNIK RENE LIIVAMÄGI

MUUSIKALINE KUJUNDAJA ELE SONN

INSPIITSIENT KÄDI JAKOBSON

Näidendi esitusõigusi vahendas Eesti Teatri Agentuur

ESIETENDUS VANEMUISE VÄIKESES MAJAS 29. JAANUARIL 2022

Näidendi maailmaesietendus toimus Londoni teatris Old Vic. Produtsendid:

Daniel Sparrow Productions, Neal Street Productions, The Old Vic Theatre Company, Dede Harris & DRB Productions

Litsentsi omanik AAMM Licencing Ltd

© Daniel Sparrow Productions

daniel@danielsparrowproductions.com

www.danielsparrowproductions.com

Näidend põhineb filmil „Kõik minu emast“ / „Todo Sobre Mi Madre“

Stsenaariumi autor ja filmi režissöör Pedro Almodóvar, filmi produtsendid El Deseo S.A.,

Renn Productions ja France 2 Cinéma koostöös firmadega El Deseo D.A., S.L.U.

aadressil Francisco Navacerrada 24, 28028, Madrid, Hispaania

www.eldeseo.es

Ingliskeelse stsenaariumi kirjastas Faber & Faber

Osades:

Manuela
MARIA ANNUS

Esteban
KARL KRISTJAN PUUSEPP (külalisena)

Nina Cruz
„Tramm nimega Iha“ Stella Kowalski
SAARA NÜGANEN

Öde Rosa
LENA BARBARA LUHSE

Huma Rojo
„Tramm nimega Iha“ Blanche DuBois
PIRET LAURIMAA

Agrado
RAGNE PEKAREV

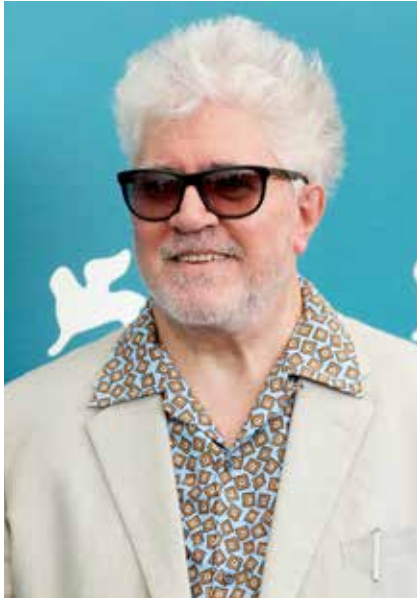
Isabel
„Tramm nimega Iha“ Eunice
Psühholoog
Nunn
MARIKA BARABANŠTŠIKOVA

Õde Rosa ema
Günekoloogiaosakonna õde
„Tramm nimega Iha“ vanemõde
KAIA SKOBLOV (külalisena)

Mario Toro
„Tramm nimega Iha“ Stanley
Kliiniku arst
Seks-klient
REIMO SAGOR

Alex
Lavameister
Günekoloog
„Tramm nimega Iha“ arst
Lola
ROBERT ANNUS

Pedro Almodóvar Caballero

(s 24. septembril 1951) on hispaania filmirežissöör ja stsenaarist. 2002. aastal pälvis ta Euroopa Filmiakadeemia auhinna filmi eest „Räägi temaga“ ja 2006. aastal sama auhinna filmi „Tagasitulek“ režissöörina.

Almodóvar on rahvusvaheliselt tunnustatuim hispaania filmitegija pärast Luis Buñueli. Ta on pärit Hispaania väikelinnast Calzada de Calatravast, saabus seal Madridi 1968. aastal ja elatas end esialgu kasutatud esemete müügiga kirbuturul. Filmindust Almodóvar rahapuudusel õppida ei saanud, pealegi sulges diktaator Franco valitsus 70. aastate alguses Hispaania filmikoolid. Aastatel 1972–1978 pühendus Almodóvar sõprade abiga lühifilmide tegemisele ning mõne aastaga sai temast 70ndate lõpu Madridi popkultuurilise liikumise „La Movida“ täht. Tema

esimene suurem mängufilm oli „Pepi, Luci, Bom y otras chicas del montón“ („Pepi, Luci, Bom ja teised meie kvartali tüdrukud“ 1980). 1987. aastal asutas ta koos oma venna Agustín Almodóvariga oma tootmisettevõtte nimega El Deseo.

Osaline filmograafia: „Kirgede labürint“ (*Labyrinth of Passion* 1982), „Millega ma olen selle ära teeninud?“ (*What Have I Done to Deserve This?* 1982), „Matadoor“ (*Matador* 1986), „Kire seadus“ (*Law of Desire* 1987), „Naised närvivapustuse äärel“ (*Women on the Verge of a Nervous Breakdown* 1988), „Seo mind! Ahelda mind!“ (*Tie Me Up! Tie Me Down!* 1990), „Kõrged kontsad“ (*High Heels* 1991), „Kika“ (1993), „Minu saladuse õis“ (*The Flower of My Secret* 1995), „Elav liha“ (*Live Flesh* 1997), „Kõik minu emast“ (*All About My Mother* 1999), „Räägi temaga“ (*Talk to Her* 2002), „Halb kasvatus“ (*Bad Education* 2004), „Tagasitulek“ (*Volver* 2006), „Nahk, milles ma elan“ (*The Skin I Live In* 2011), „Olen nii elevil“ (*I'm So Excited!* 2013), „Julietta“ (2016), „Valu ja hiilgus“ (*Pain and Glory* 2016), „Parallelelad“ (*Parallel Mothers* 2021).

Fakte ja tsitaate

Almodóvari ema Francisca Caballero ja vend Agustín Almodóvar esinevad sageli tema filmides episoodilistes rollides.

Tulevane režissöör käis 1960ndatel katoliku internaatkoolis, kus preestrid väärkohtlesid mõnda tema kaasõpilast. Ta kinnitab, et teda ennast ei kuritarvitatud.

Üks Almodóvari lemmikfilme on „Naine Shanghaist” (1947, režissöör Orson Welles).

Ameerika filminäitlejatest on tema lemmik Meryl Streep.

Enda sõnul hakkab ta tavaliselt oma uue filmi stsenaariumit kirjutama mitte algusest, vaid mõnest eriti olulisest stseenist, mis hiljem asetub kuhugi filmi keskele.

Almodóvar filmib sageli oma filmide proove ja lisab need võtted tihti ka päris filmi, kui proovis üles võetud stseen meeldib talle paremini kui see, mis võeti päris võtte ajal.

Alates 2002. aastast on ta olnud romantiliselt seotud fotograaf Fernando Iglesiasega, kes sageli mängib tema filmides väikerolle.

Almodóvar on öelnud:

„Kõikidel mu filmidel on autobiograafiline mõõde, kuid seda kaudselt, läbi tegelaste. Tegelikult olen kõige taga, mis juhtub ja mida öeldakse, kuid ma ei räägi endast kunagi ainsuse esimeses isikus. Miski minus – ilmselt vastumeelsus odava ekshibitsionismi vastu – takistab mind lähenemast projektile liiga autobiograafiliselt.

Olin juba väga noorena muinasjutuvestja. Mulle meeldis pakkuda välja oma versioon lugudest, mida kõik teadsid. Kui ma koos õdedega kinost välja tulin, jutustasin neile kogu loo ümber. Üldiselt meeldis neile minu versioon rohkem kui see, mida nad kinos olid näinud.

Kino on saanud minu eluks. Ma ei pea silmas paralleelmaailma, vaid elu ennast. Mulle on vahel jäänud mulje, et igapäevane reaalsus on lihtsalt selleks, et pakkuda materjali minu järgmise filmi jaoks.

Kino võib täita elu ja üksinduse tühjad ruumid.

Minu filmide tegelased on palgamõrvarid, vägistajad ja nii edasi, aga ma ei käsitle neid kui kurjategijaid, vaid räägin nende inimlikkusest.

Minu esimene soov oli saada kirjanikuks. Kirjutamine on mind alati huvitanud. Tundub aga, et mul on rohkem eeldusi piltidega loo jutustamiseks. Tundub, et mul on rohkem annet filmi tegemiseks kui romaani kirjutamiseks, mis on olnud mu unistus. Mul on alati olnud lihtne oma kujutlusvõime lendu lasta. Filmi tegemiseks pole aga vaja ainult kujutlusvõimet, vaid ka palju kirge. Kui avastasin filmide tegemise kui lugude jutustamise viisi, tundsin, et olen leidnud midagi, mis on minu loomuses. Mul on hea meel, et mul oli ambitsioon olla romaanikirjanik, sest see on mind filminduses aidanud.

Luis Buñuelist: meil on samad juured, me kuulume samasse perekonda ja ma tunnen ennast tema filmides ära. Minu jaoks on ta tõeline meister.

Võin väga nautida John Watersi „Roosade flamingode“ (1972) vaatamist ja samal ajal Bergmani filme „Näost näkku“ (1976) või „Persona“ (1966). Mäletan lapsepõlvest ühe Michelangelo Antonioni filmi vaatamist. Olin sel ajal umbes 11 või 12 ja filmist sügavalt huvitatud. Samal ajal vaatasin aga ka topakaid menufilme, mis mulle samuti meeldisid, sest olin laps. Ühendan need kaks erinevat maitset oma elus alati.

Mulle on Hollywoodis palju filmiprojekte pakutud, kuid tunnen, et on üha ebatõenäolisem, et mõne neist vastu võtan. See, kuidas töötan mina ja kuidas nemad seal töötavad, on väga erinev. Olen harjunud loo ise välja mõtlema. Ma kirjutan ja lavastan selle või kohandan seda, kui see on mugandus – seega on minu filmitegemine väga-väga isiklik. Olen harjunud ise otsuseid vastu võtma ja kõik kriteeriumid on minu enda omad. See pole muidugi võimuküsimus – teen seda kooskõlastatult kogu oma meeskonnaga, kuid lõplikud kriteeriumid ja otsustamine on minu kätes. Mulle tundub, et Hollywoodis on terve hulk inimesi, kes võtavad otsuseid vastu enne, kui režissöör neid teeb, ja mulle tundub, et kui peaksin kuulama kümnet teist inimest, kes kõik enne otsuse tegemist oma arvamuse avaldavad, siis see viiks täieliku segaduseni.

Kunstnikud on inspireerinud mind ja mu tegelasi, see annab neile midagi eluks vajalikku ... kunsti funktsioon on aidata ellu jääda, aidata edasi elada.

Minu kool ja kino asusid samal tänaval, teineteisest vaid mõne hoone kaugusel. Mis koolist saamata jäi, selle andis kino. Minu religiooniks sai kino. Loomulikult võiks luua oma uskumuste süsteemi ja kõike seda, mis elus aitab või toetab, võiks käsitleda religiooni asendajana. Selles mõttes võite pidada kino minu religiooniks, sest see on üks minu elu peamisi stiimuleid. Kinos on olemas ka pühakute pühendumise ja ebajumalate teenimise aspekt. Nii võttes on see täiesti religioosne tegevus.

Mulle meeldib mõelda, et olen originaalne ..., kuigi mind on võrreldud nii heade kui ka halbade režissööridega.

Ma ei ole kunagi olnud see poeg, keda mu vanemad saada soovisid. Mõistsin seda juba noorelt, ehkki samas tean, et nad armastasid mind väga. Sündisin 1949. aastal ja La Mancha oli siis väga konservatiivne ja äärmiselt mahajäänud kant. Minu vanemad elasid tegelikult 19. sajandis ja neile sündis poeg, kes oli peaaegu nagu 21. sajandi laps. Nende ja minu ootuste vahel oli tohutu lõhe. Nad tahtsid, et ma jääksin kodukülla, abielluksin ja läheksin pankla tööle. Nad leidsidki mulle pangala töö ja ma keeldusin sellest. Ma lihtsalt vihkasin külaelu. Tõukusin sellest isegi väiksenä. Nii palju sugulussuhteid! Oluline oli ainult see, mida naabrid tegid ja mida nad sinust arvasid. Nii et minu jaoks oli see põrgu. Tahtsin sealt ainult välja saada, ära joosta.”

„Kõik minu emast“ („Todo sobre mi madre“) on 1999. aastal valminud film, mille režissöör ja stsenaariumi autor on Pedro Almodóvar ning mille peaosades mängivad Cecilia Roth, Marisa Paredes, Candela Peña, Antonia San Juan, Penélope Cruz ja Rosa María Sardà. Filmi süžee on tihedalt seotud Almodóvari varasema filmiga „Minu saladuse lill“ (1995).

Film saavutas rahvusvahelisel tasandil nii müügiedu kui ka kriitikute tunnustuse, võites parima võõrkeelse filmi Kuldgloobuse kõrval parima võõrkeelse filmi Oscari ja BAFTA auhinna parima filmi eest, mis ei ole inglise keeles, samuti parima režii auhinna. Film võitis ka 6 Goya auhinda, sealhulgas parima filmi, parima režissööri ja parima naisnäitleja (Cecilia Roth) auhinnad. Lisaks sai „Kõik minu emast“ veel üle 20 erineva nimeka auhinna, näiteks parima režissööri auhinna Cannes'i festivalil jpt.

Film on üles võetud peamiselt Barcelonas ja esilinastus Hispaanias 8. aprillil 1999 ning linastus ka Cannes'i filmifestivalil, Karlovy Vary filmifestivalil, Aucklandi filmifestivalil, Austini filmifestivalil, Thessaloniki rahvusvahelisel filmifestivalil ja New Yorgi filmifestivalil ning mujal Ameerika Ühendriikides.

Samuel Adamson (s 1969) on Austraalia näitekirjanik ja stsenarist, kes on elanud ja töötanud Ühendkuningriigis alates 1991. aastast. Adamsoni debüüt draamakirjanikuna toimus 1996. aastal Bushi teatris, kus teatri toonane kunstiline juht Dominic Dromgoole lavastas tema näidendi „Kellad ja viled“ (*Clocks and Whistles*), hiljem jõudis näidend lavale ka Saksamaal ja New Yorgis. Näidendi kaudu tekkinud kontakti tõttu sai Adamsonist aastateks 1997–1998 Bushi teatri resideeriv kirjanik.

Adamson on kirjutanud mitmeid uusversioone draamaklassikute näidenditest: Henrik Ibseni „Nukumaja“, „Ühiskonna toed“ ja „Mrs Afflek“ (näidendi „Väike Eyolf“ põhjal). Samuti on ta adapeerinud Anton Tšehhovi näidendid „Kolm öde“, „Kirsiaed“ ning „Onu Vanja“, Arthur Schnitzleri näidendi „Professor Bernhard“, Truman Capote'i romaani „Hommikusöök Tiffany juures“ ja loomulikult ka Pedro Almodóvari „Kõik minu emast“.

Samuel Adamsoni näidendite ja muusikalilibretode hulka kuuluvad veel: „Naine“ (*Wife*), „Metsikult jooksmas“ (*Running Wild*, põhineb Michael Morpurgo raamatul, näidend sai 2015. aastal UK parima laste- ja noortenäidendi preemia), „Gabriel“, „Valgusprintsess“ (*The Light Princess*, muusika autor Tori Amos), „Southwark Fair“, „Frank & Ferdinand“, „Fish ja teised“ (*Fish and Company*), „Kellad ja viled“ (*Clocks and Whistles*, Time Out auhind), „Naps, tants, naer ja vale“ (*Drink, Dance, Laugh and Lie*), „Grace Note“, „Mingi õndsus“ (*Some Kind of Bliss*), „Homne nädal“ (*Tomorrow Week*) jt.

Näidendid „Tramm nimega Iha” ja „Verine pulm”

Ameerika kirjaniku **Tennessee Williamsi** näidendi „Tramm nimega Iha” (1947) peateemaks on ideaalide ja unistuste ning argielu igavene vastuolu. Kodu ja seltskondliku positsiooni kaotanud Blanche DuBois otsib pelgupaika oma õe Stella ja tema abikaasa Stanley juurest, kes on lihtne töömees. Ülitundlik naine jääb selles keskkonnas aga võõraks ja üksildaseks ning ajapikku kistakse päevavalgele tema hapra loomuse hämaram külg.

Näidend jõudis esmakordselt lavale Connecticuti osariigis New Havenis Shuberti teatris, tuli seejärel New Yorki Broadwayle ja esietendus Elia Kazani käe all Ethel Barrymore'i teatris 3. detsembril 1947. Lavastus õnnestus suurepäraselt ja publikumenu oli suur. Broadway lavastusele järgnenud Elia Kazani film „Tramm nimega Iha” (1951) sai Oscarite jagamisel kaksteist nominatsiooni ja neli võitu. Filmis mängisid Vivien Leigh (Blanche), Marlon Brando (Stanley), Kim Hunter (Stella) ja Karl Malden (Mitch). Kõik pea- ja kõrvalosatäitjad said Oscari, v. a samuti nomineeritud Marlon Brando. Filmis mängis peaosa oma ajastu kõige kaunimaks naisnäitlejaks peetud Vivien Leigh, kes jätkas Blanche'i kehastamist hiljem ka teatrilaval ning väitis, et see roll mõjus talle omamoodi hulluksajavalt. „See karakter lihtsalt kontrollis mind lõpuks,” on ta hiljem öelnud. Blanche'i rolli isiklik läbielamine mõjutas Leigh'd sedavõrd, et ühel hetkel ei suutnud ta sellest enam välja tulla ja hakkaski end Blanche'iks pidama.

Eestis lavastati Williamsi näidend esmakordselt Endla teatris 1972. aastal, lavastajaks Kaarin Raid, Blanche'i mängis Tiia Kriisa. Näidendit on Eestis hiljem korduvalt lavale toodud, mõned aastad tagasi ka balletiversioonis.

Federico García Lorca näidendi „Verine pulm“ (*Bodas de sangre*) esmalavastus leidis aset 1933. aastal. See on esimene tema kavandatud Hispaania-teemaliste folkloorsete näidendite triloogiast, järgmine oli „Yerma“ ning kolmas planeeritud näidend „Soodoma hävitamine“ jäigi vaid ideeks Lorca peas.

Näidend räägib tõelisest armastusest, mida pole võimalik maha salata. „Verises pulmas“ röövib Leonardo Félix, näidendi ainuke nimega tegelane, pulmapäeval oma endise armastatu. Nad põgenevad läbi metsa, kohates nii Kuud, kes nõuab verd, kui ka kerjusnaiseks maskeerunud Surma. Peigmees, kelle isa ja venna Félixi perekond on tapnud, jälitab neid ning võitluses saavad mõlemad mehed surma. Mõrjsa läheb tagasi oma peigmehe ema juurde, et teda lohutada ning on valmis enese ohverdama, kuid vana naine ei pööra talle mingit tähelepanu. Näidend lõpeb nii nagu ta ka algas: naise õudustundega väikese noa ees, mis on ühe hetkega suuteline tapma suure ning elujõulise mehe. Näidendi sõnastus on väga täpne ja poeetiline. Selle teose puhul on tõmmatud paralleele näiteks Maeterlincki loominguga.

Lavastused Eestis: Pärnu teatris 1966. aastal, Estonias ooperina aastal 1971.

Rumal laul

Ema.

Kui oleksin hõbedast
väljast ja seest.

Poja, sul hakkaks külm.

Ema.

Kui oleksin hoopis
üleni veest.

Poja, sul hakkaks külm.

Ema.

Sa tiki mind padjale
mustri eest.

Mhmmh. Hea küll.

Frederico Garcia Lorca
/ Tõlkinud Ain Kaalep

Teatrijuht Kristiina Alliksaar

Draamajuht Tiit Palu

Muusikajuht Risto Joost

Balletijuht Mare Tommingas

Lavastusala Maarja Liba, Maiken Nõmmoja

Lavatehniline meeskond Rello Lääts, Kaupo Jalas,
Taivo Pöder, Tanel Pärn, Urmas Poom, Jüri Urbel

Dekoratsiooniala Marika Raudam, Mait Sarap, Innari Toome, Ain Austa,
Andres Lindok, Katrin Pahk, Leenamari Pirn, Helen Elbrecht, Terje Kiho, Armin Luik,
Aleksandr Karzubov, Indrek Ots, Mart Raja, Karmo Kiivit

Grimm ja soengud Kelly Treier, Sandra Rätsep-Kirss, Mare Kuul, Rutt Laikask

Kostüümiala Liisi Ess, Ivika Jõesaar, Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk, Edith Ütt, Ljubov Guzun,
Ivi Vels, Heli Kruuse, Kaire Arujõe, Valentina Kalvik, Inkeri Orasmaa, Olga Vilgats,
Irina Medvedeva, Natalja Malinen, Luule Luht, Tia Nuka, Daisy Tiikoja, Elli Nõps,
Anneli Vassar, Marit Reinmets, Juta Reben, Toomas Vihermäe, Ljudmila Nikolajeva

Riietusala Raina Varep, Kaidi Mikk, Anu Kõiv, Kai Vahter

Rekvisiidiala Liina Martoja, Kärt Paasik, Mirka Porrassalmi, Kaie Uustal,
Annaleena Adamson, Angelika Aun

Valgustusala Andres Sarv, Imbi Mälk, Raul Telliskivi, Taivo Pöder

Heli- ja videoala Andres Tirmaste, Martin Salundi, Andreas Kangur

Kavalehe koostas Anu Tonts

Proovifotod tegi Maris Savik

Kavalehe ja plakati kujundas Katrin Kelpman

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi,
et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAEEX /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEEX

Märksõna: VANEMUISE FOND

Suur aitäh teile Vanemuise fondi poolt:

Olga Aasav, Andrus Ansip, Mart Avarmaa, Alar Kroodo,
Kalev Kase, Mati Kermas, Eero Timmermann,
Tartu linn, Vanemuise advendikontserdil annetajad

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Ametlik hotellipartner

KULTUURIMINISTEERIUM

RÕÕM ELAMUSTEST

TALLINKIL ON SUUR RÕÕM OLLA
TEATER VANEMUINE SUURTOETAJA

MARTELL
COGNAC
FONDÉE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

vanemuine.ee